

NEMIERPILNAIS PRAVIETIS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jonas 1.–4. nod., Jer 25:5, Ec 14:6, Atkl 2:5, Lk 9:51–56, Jūdas 1–25.

ATMIŅAS PANTS:

“Un kā tad lai Man nebūtu žēl Ninives, tādas tik lielas pilsētas, ar vairāk kā simts divdesmit tūkstošiem iedzīvotāju, kas vienkārši nezina atšķirt savu labo roku no savas kreisās un kuriem pieder daudz lopu?” (Jonas 4:11)

Viens no visinteresantākajiem stāstiem Rakstos ir Jonas stāsts. Lūk, Dieva praviets, ko bija aicinājis pats Dievs, bet kas te notiek? Viņš bēg no Dieva aicinājuma. Tad dramatiskā veidā viņš tiek pierunāts mainīt savas domas un paklausīt Kungam. Bet ko viņš izdara pēc tam? Sūdzas par to, ka cilvēki, kam viņš bija aicināts liecināt, patiešām nožēlojuši un aiztaupījuši sev bojāeju!

Kāds piemērs tam, kad nav ne miera, ne atpūtas – līdz pat tādām stāvoklim, ka viņš izsaucas: “Tad nu, Kungs, pieņem manu dvēseli, jo es gribu labāk mirt nekā dzīvot.” (Jonas 4:3)

Arī Jēzus ir atsaucies uz Jonas stāstu, sakot: “Ninivieši celsies tiesas dienā pret šo cilti un to pazudinās; jo tie, Jonam sludinot, no grēkiem atgriezās; un redzi, šeit ir vairāk nekā Jona.” (Mt 12:41) Lielāks nekā Jona, patiešām! Citādi Viņš nevarētu būt mūsu Glābējs.

Šajā nedēļā aplūkosim Jonu un ko mēs varam mācīties no viņa nemiera.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 18. septembrī.

Bēgšana

Jona bija pārsteidzoši veiksmīgs misionārs. Vienlaikus viņš bija arī ļoti nepakļāvīgs, vismaz sākumā. Lai arī kāda bija Jonas nodarbošanās, Dieva aicinājums lielā mērā mainīja viņa dzīvi. Tā vietā, lai uzņemtos uz saviem pleciem Dieva jūgu un atklātu, ka Viņa jūgs ir patīkams un Viņa nasta viegla (Mt 11:30), Jona nolēma meklēt savu "mieru", un to varēja panākt, skrienot pretējā virzienā, nekā Dievs viņu aicināja.

Kur Jona cerēja atrast mieru un atpūtu no Dieva aicinājuma? Cik labi tas viņam izdevās? Izlasi Jonas 1. nodaļu. _____

Jona dodas nevis tur, kur Dievs viņu aicināja, bet pretējā virzienā. Viņš pat neapstājas, lai pastrīdētos ar Dievu, kā to darīja daudzi citi Bībeles pravieši, kad viņi tika aicināti būt Dieva vēstneši (sk., piem., 2Moz 4:13).

Interesanti, ka šī nebija pirmā reize, kad Jona bija aicināts runāt par Dievu, kā tas ir atklāts 2ķēn 14:25, kad Jona, šķiet, izdarīja visu, ko Kungs no viņa prasīja. Tomēr ne šoreiz. Kāpēc?

Vēsturiskie un arheoloģiskie atradumi dokumentē neosāriešu turīgo ļaužu nežēlību, kas valdīja senajos Tuvajos Austrumos 8. gs. pr. Kr., laikā, kad Jona kalpoja Israēlā. Aptuveni 75 gadus vēlāk neosāriešu ķēniņš Sanheribs uzbruka Jūdai. Israēls un Samarija jau bija kritusi aptuveni pirms 20 gadiem, un ķēniņš Hiskija, kā redzams, bija pievienojies vietējai koalīcijai pret Asīriju.

Nu asīrieši gribēja izrēķināties. Bībele (2ķēn 18., Jes 36), vēsturiskie asīriešu dokumenti un sienu uzraksti Sanheriba pilī Ninivē stāsta nežēlīgo stāstu par Lahišas krišanu, vienu no vissvarīgākajiem un labāk nostiprinātajiem Hiskijas dienvidu robežas nocietinājumiem. Kādā uzrakstā Sanheribs apgalvo, ka ir aizvedis vairāk nekā 200 tūkstošus cietumnieku no 46 nocietinātām pilsētām, kuras, kā viņš apgalvoja, esot iznīcinājis. Kad Asīrijas ķēniņš ieņēma Lahišu, simtiem tūkstoši cietumnieku tika nodurti, ķēniņa Hiskijas uzticīgi atbalsētāji tika nodīrāti dzīvi, bet pārējie tika aizsūtīti uz Asīriju kā vergu darbaspēks.

Asīrieši varēja būt neiedomājami ļauni, pat pēc tā laika pasaules standartiem. Un Dievs sūtīja Jonu uz šīs impērijas pašu centru?

Vai ir kāds brīnums, ka Jona negribēja iet?

Bēgt no Dieva? Vai jūs kādreiz esat to darījuši? Ja jā, kā jums tas izdevās? Kādas mācības jums vajadzētu mācīties no šīs kļūdas? _____

Trīs dienu atpūta

Jonas bēgšana no Dieva nenotika bez aizķeršanās. Viņa īslaicīgais “miers” tika iztraucēts, kad Dievs brīnumainā veidā iejaucās ar vētru. Dievs izglāba Jonu no ūdens kapa, pavēlot zivij Jonu aprīt.

Tomēr tikai tad, kad Jona konstatē, ka atrodas trīs dienas ilgā piespiedu atpūtā lielas zivs vēderā, viņš saprot, cik ļoti atkarīgs viņš ir no Dieva. Reizēm mums ir jānonāk vietā, kur mums vairs nav uz ko paļauties šajā pasaulē, lai saprastu, ka tas, kas mums patiešām ir vajadzīgs, ir Jēzus.

Izlasi Jonas lūgšanu zivs vēderā (sk. Jonas 2:1–9). Par ko viņš lūdza? _____

Lai gan viņš atradās dziļi, ļoti bīstamā situācijā, Jona savā lūgšanā lūdza par svētnīcu. Viņš gaida “Tavu svēto templi”.

Kas šeit notiek?

Templis ir šīs lūgšanas centrā, un tā vajadzētu būt arī ar mūsu lūgšanām. Vecajā Derībā ir tikai viena vieta, kur var atrast Dievu. Viņš ir svētnīcā (sk. 2Moz 15:17, 2Moz 25:8). Svētnīca ir lūgšanas centrā, un tā ir satikšanās ar Dievu.

Tomēr Jona nerunā par Jeruzālemes templi. Viņš drīzāk runā par Debesu svētnīcu (Jonas 2:7). Tur ir viņa cerība, jo glābšana, ko Dievs piedāvā, patiesībā nāk no turienes.

Jona beidzot saprot šo svarīgo patiesību, piedzīvojot Dieva žēlastību. Viņš ir glābts. Kad lielā zivs viņu izspļauj, viņš vispirms novērtē Dieva mīlestību pret viņu, bēgošu pravieti. Viņš noteikti ir iemācījies (ja arī metot dažus likumus), ka vienīgā drošība ikvienam ticīgajam ir meklēt Dieva gribu savā dzīvē.

Tā viņš tagad nolemj izpildīt savu pienākumu un paklausīt Dieva pavēlēm, beidzot dodoties Ninives virzienā, bez šaubām, ticībā, jo viņš dodas uz ārkārtīgi ļaunu pilsētu, kuras iedzīvotājiem varētu nepatikt, ka šis svešais pravietis viņiem stāsta, cik viņi ir slikti.

Dažkārt mums vienkārši vaja atiet no visa, lai iegūtu svaigu skatījumu. Lai gan Jonas stāsts, brīnumainā veidā izdzīvojot zivs vēderā, drīzāk ir ekstrēms gadījums, kā iziešana no ierastās vides ļauj jums paskatīties uz situāciju no jaunās un varbūt noderīgas perspektīvas? _____

Misija paveikta

Salīdzinot ar jebkuru citu pilsētu Israēlā, Ninive ir milzīga. “Ninive bija liela pilsēta Dieva priekšā; lai tai apietu apkārt un to izstaigātu, bija vajadzīgas trīs dienas.” (Jon 3:3)

Izlasi Jonas 3:1–10. Kāda ir šīs jaunās vietas atbilde? Kādas mācības mēs varam gūt no šī stāsta, mēģinot liecināt citiem? _____

Staigājot pa pilsētu, Jona pasludina Dieva vēsti: “Vēl tikai četrdesmit dienas, tad Ninive tiks galīgi nopostīta!” (Jon 3:4) Šī vēsts ir ļoti konkrēta. Lai gan detaļas nav dotas, kļūst skaidrs, ka vēsts krīt dzirdīgās ausīs, un Ninives tauta (kolektīvi!) notic Jonas brīdinājuma vārdiem.

Tipiskā Tuvo Austrumu stilā Ninives ķēniņš izsludina dekrētu, lai parādītu sirds izmaiņu. Ikvienam – ieskaitot dzīvniekus – ir jāgavē un jāšēro (kā dzīvnieki šēro, pants nepasaka). Ķēniņš nokāpj no sava troņa un sēž pelnos – ļoti svarīgs simbolisks akts.

Izlasi Jon 3:6–9. Salīdzini to ar Jer 25:5, Ec 14:6 un Atkl 2:5. Kādi elementi ķēniņa runā parāda, ka viņš saprot, kas ir patiesā nožēla? _____

Svētruna bija īsa, konkrēta, bet ar pareizu teoloģiju attiecībā uz patiesu nožēlu. Kamēr Jona sludināja, Svētais Gars strādāja pie niniviešu sirdīm.

Ninivieši nebija piedzīvojuši visus tos labumus, ko dod stāsti par Dieva gādīgo vadību pagātnē, kādi bija israēliešiem, un tomēr viņi atsaucās pozitīvi. Viņi būtībā teica: “Paļausimies uz Dieva žēlastību, nevis uz mūsu sasniegumiem! Paļausimies pilnībā uz Viņa labestību un žēlastību.”

Dīvaini, Jona, kas iepriekš jau bija piedzīvojis Dieva žēlastību pret sevi personīgi, šķiet, domā, ka Dieva žēlastība ir kaut kas ekskluzīvs un tikai dažiem ir iespēja uz to cerēt.

Kāpēc nožēlai ir tik izšķiroša loma kristieša pieredzē? Ko nozīmē patiesi nožēlot grēkus, īpaši tos, kuros mēs atkal un atkal iekrītam? _____

Dusmīgs, nemiera pilns misionārs

Diemžēl Jonas stāsts nebeidzas 3. nodaļā.

Izlasi Jonas 4:1–11. Kas ir Jonas problēma? Ko mēs varam mācīties no viņa visai kļūdainā rakstura? _____

Jonas 4. nodaļa sākas ar Jonas dusmām pret Dievu par to, ka viņa misija bijusi tik veiksmīga. Jona ir uztraucies par to, ka viņš izskatīsies muļķīgs. Mēs redzam, ka Dievs atrod laiku, lai runātu un pat diskutētu ar Savu pravieti, kurš uzvedas kā mazs, uzpūtis bērns.

Šeit ir pierādījums, ka patiesiem Dieva sekotājiem – pat praviešiem – var būt vēl jāaug un kaut kas jāpārvar.

“Kad Jona uzzināja Dieva nodomu pasargāt pilsētu, kas, neskatoties uz tās ļaunumu, tika vadīta nožēlot maisos un pelnos, viņam vajadzēja būt pirmajam, kas priecātos par Dieva brīnišķīgo žēlastību, bet tā vietā viņš ļāva prātam kavēties pie domas, ka viņš var tikt uzskatīts par viltus pravieti. Skaudīgs savas reputācijas dēļ, viņš zaudēja skatu no bezgalīgi lielākās dvēseļu vērtības samaitātajā pilsētā.” (Elena Vaita “Pravieši un ķēniņi”, 271. lpp.)

Dieva pacietība ar Viņa pravieti ir pārsteidzoša. Viņš, šķiet, ir nodomājis izmantot tieši Jonu, un, kad Jona bēg, Dievs sūta vētru un zivi, lai vestu bēgošo atpakaļ. Pat tagad, kad Jona ir pikts par Ninives atgriešanos, Dievs cenšas runāt ar Jonu un par viņa slikto attieksmi: “Vai tu domā, ka tu dari labi dusmodamies?” (Jonas 4:4).

Izlasi Lk 9:51–56. Kādā ziņā šis ziņojums ir paralēls tam, kas notiek Jonas stāstā? _____

“Jo tik ļoti Dievs pasauli mīlējis, ka Viņš devis Savu vienpiedzimušo Dēlu, lai neviens, kas Viņam tic, nepazustu, bet dabūtu mūžīgo dzīvību” (Jņ 3:16) vai, kā Dievs saka Jonas 4:11: “Un kā tad lai Man nebūtu žēl Ninives, tādas tik lielas pilsētas, ar vairāk kā simts divdesmit tūkstošiem iedzīvotāju, kas vienkārši nezina atšķirt savu labo roku no savas kreisās un kuriem pieder daudz lopu?” Cik gan pateicīgiem mums vajadzētu būt par to, ka beigās Dievs, nevis mēs paši, ir augstākais sirds, prāta un motīvu tiesnesis!

Kā mēs varam iemācīties tādu līdzjūtību un pacietību pret citiem, kāda ir Dievam, vai vismaz iemācīties atspoguļot Dieva līdzjūtību un pacietību? _____

Divvirziena ceļš

Varētu domāt, ka Jona sagādā vairāk problēmu, nekā viņš ir vērts. Ninive bija bīstama, bet Jonas stāstā, šķiet, problēma nav ninivieši. Viņi saprot vēsti un ātri nožēlo. Vājš posms šajā stāstā, šķiet, ir Jona, misionārs.

Šajā ziņojumā Dievs seko nepakļāvīgajam pravietim, jo Viņš zina, ka Jonam ir vajadzīgs misijas ceļojums uz Ninivi tieši tikpat daudz, cik niniviešiem ir jādzird misionāra vēsts.

Izlasi Jūdas grāmatu. Kā mēs varam “pasargāt sevi Dieva mīlestībā” (Jūdas 21)?

Ko tas nozīmē? _____

Šajā īsajā Jaunās Derības grāmatā Jūda mums 21. pantā saka, lai mēs pasargājam “sevi Dieva mīlestībā, gaidīdami mūsu Kunga Jēzus Kristus žēlastību, lai iemantotu mūžīgo dzīvību”.

Personīgs Dieva mīlestības un žēlastības piedzīvojums nav notikums, kas atgadās dzīvē tikai vienu reizi. Drošs veids, kā “pasargāt sevi Dieva mīlestībā”, ir stāstīt par to citiem. Nākamajos pantos Jūda saka, lai mēs esam žēlsirdīgi un glābjam citus, “no uguns izraudami”.

Izlasi Jūdas vēstules 20.–23. pantu. Kā tas ir saistīts ar Jonas stāstu, un ko tas pastāsta arī mums? _____

Dievs aicināja Jonu doties uz Ninivi, jo viņš, iespējams, pirms šī īpašā aicinājuma nebija pavadījis pietiekami laiku, lai padomātu par savām attiecībām ar asīriešiem. Jūda droši vien domāja, ka viņam tie nepatīk, bet viņam nebija ne jausmas, cik ļoti viņš tos ienīda vai uz kādiem ekstrēmiem soļiem bija gatavs, lai tikai izvairītos no viņiem – pat pēc tam, kad bija saņēmis aicinājumu. Jona nebija gatavs, ka Debesis viņam kaimiņos varētu dzīvot ninivietis. Jona nebija iemācījies mīlēt tā, kā mīl Dievs. Dievs aicina Jonu doties uz Ninivi, jo Dievs mīl niniviešus un grib viņus redzēt Savā valstībā. Bet Dievs arī aicina Jonu, jo Dievs viņu mīl. Dievs grib, lai Jona aug un kopīgajā darbā kļūst līdzīgāks Viņam. Dievs grib, lai Jona atrod patiesu mieru, ko var iegūt tikai glābjošās attiecībās ar Viņu un darot Dieva gribu, kas iekļauj stāstīšanu citiem par Dievu, norādot viņiem uz ticību un cerību, kāda ir viņiem pašiem.

Cik daudz laika tu pavadi, lai glābtu citus? Kā šāda veida darbs garīgā ziņā ved mūs pie patiesas atpūtas Jēzū? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Līdz ar uzdevumu Jonam tika uzticēta smaga atbildība, tomēr Tas, kurš pavēlēja iet, bija spējīgs savu kalpu atbalstīt un piešķirt sekmes. Ja pravietis būtu paklausījis nejaūtājot, viņš būtu pasargāts no daudziem rūgtiem pārdzīvojumiem un būtu bagātīgi svētīts. Bet arī bezcerības un izmisuma stundās Kungs Jonu neatstāja. Grūtie pārbaudījumi un brīnišķīgā aizgādība atjaunoja pravieša paļaušanos uz Dievu un Viņa bezgalīgo spēku.” (Elena Vaita “Pravieši un ķēniņi”, 266. lpp.)

“Ir tūkstošiem tādu, kurus var aizsniegt visvienkāršākajā un pieticīgākajā veidā. Visintelektuālākos, tos, kas tiek uzskatīti par pasaules visapdāvinātākajiem cilvēkiem, bieži vien atspirdzina vienkāršie vārdi, kurus izrunā kāds, kurš mīl Dievu un kurš par šo mīlestību spēj runāt tikpat dabiski, kā pasaules ļaudis runā par tām lietām, kas viņus visvairāk interesē.” (Elena Vaita “Kristus līdzības”, 232. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. “Dieva pravietis”, kurš ir noskumis par to, ka cilvēki, kuriem Dievs aicināja viņu liecināt, ir pieņēmuši glābšanu? Kā mums saprast šo attieksmi no Jonas puses? Kāds spēcīgs piemērs Dieva pacietībai pret Saviem ļaudīm, pat ja tie rīkojas pretēji dotajai gaismai!

2. Jonas stāsts, šķiet, rosina domāt, ka Dievs nenodarbojas tikai ar nomaldījušos cilvēku glābšanu, bet arī ir ieinteresēts pārveidot Viņa sekotājus. Kā mēs varam iegūt “jaunu sirdi” un “jaunu garu”, pat ja mēs pazīstam Kungu un zinām patiesību šim laikam? Kāda ir atšķirība starp patiesības zināšanu un pārveidošanos patiesībā?

3. Izlasi vēlreiz Jūdas vēstuli. Kāda ir grāmatas svarīgā vēsts, un kāpēc šī vēsts ir aktuāla mums kā draudzei?

4. Kā darbošanās citu labā palīdz arī mums pašiem garīgā ziņā?

5. Lai arī kādi labi iemesli Jonam bija, lai neietu uz Ninivi, Dievs viņam parādīja, cik viņš patiesībā bija rīkojies nepareizi. Kāda mums varētu būt nepareiza attieksme pret citiem – līdzīga tai, kādu parādīja Jona?